

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 6 oktober 2020 22:12
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: !RE: SPOED: covid vraag

Hoi allemaal,
DANK!!

Ik heb er voor het ambtelijk overleg nu dit van gemaakt. Mocht het toch niet kloppen of nog nuancering nodig is, graag voor morgen 9.00 aan [REDACTED] laten weten of voor 10.00 aan [REDACTED] Het liefst met mij in de cc, want dan weet ik het ook ☺

Onderstaand is de samenvatting van WJZ. Let wel: juridische houdbaarheid van mondkapjesplicht is onzeker door inbreuk persoonlijke levenssfeer (artikel 10, Grondwet).

Is een dringend advies voor verplichting van mondkapjes afdwingbaar bij een school?

- Nee, het is een advies. De school dient het advies voor mondneusmaskers te heroverwegen.

Als het bevoegd gezag overgaat tot een verplichting van een mondneusmasker, in hoeverre is het dan verplichting voor leerlingen om een mondneusmasker te dragen?

- De school doet dit in overleg, via de (G)MR, met het personeel, de ouders en leerlingen. De (G)MR moet hiermee instemmen.
- Het dragen van een mondneusmasker valt onder het schooleigen veiligheidsbeleid en is daarmee verplicht.
- De school dient de verplichting duidelijk te communiceren (voor verplichte t-shirts bij de gymles o.a. in de schoolgids)
- De juridische houdbaarheid van een mondkapjesplicht onzeker is, omdat deze inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen (artikel 10, Grondwet).

Mag een school sancties treffen voor leerlingen die een mondneusmasker weigeren?

- De leerling dient zich aan de door de school gestelde kledingvoorschriften (in dit geval mondneusmasker) te houden.
- Doet een leerling dat niet, dan kan het leiden tot schorsing of verwijdering van de leerling.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 6 oktober 2020 17:11
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: SPOED: covid vraag
Urgentie: Hoog
 Reactie van [REDACTED] (WJZ).

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 6 oktober 2020 15:02
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: SPOED: covid vraag
Urgentie: Hoog

Beste [REDACTED],

We hebben hier inderdaad eerder over geadviseerd. Toen waren ook de beleidsjuristen [REDACTED] en [REDACTED] betrokken. Ik voeg hierbij de e-mailconversatie die we daar destijds over hadden. Vooral de e-mail van [REDACTED] bevat veel informatie.

De lijn was toen: scholen mogen kledingvoorschriften stellen, in het belang van de veiligheid. Voor zover het gaat om mondkapjes, kan dat worden beschouwd als een invulling van de zorgplicht voor de veiligheid van de leerlingen (in de onderwijswetgeving) en van de zorgplicht voor de veiligheid van het personeel (in de arbo-wetgeving). Toen wij hierover adviseerden (in augustus) hebben we hierover opgemerkt dat de juridische houdbaarheid van een mondkapjesplicht onzeker is, omdat deze inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. Daarbij heb ik wel opgemerkt dat mondkapjesplichten (ook toen al) niet ongebruikelijk waren – ze worden immers in het ov voorgeschreven, in sommige winkels en in veel ons omringende landen. De conclusie was toen om vanuit OCW niet uit te spreken dat het verboden was om een dergelijke plicht in te voeren. Als scholen

daartoe zouden willen overgaan, moeten zij dat echter wel op zorgvuldige wijze doen en daarbij het onderwijsbelang moeten betrekken. Ook de medezeggenschapsraad moet instemmen. Gezien het "dringende advies" om mondkapjes verplicht te stellen, lijkt het me niet erg waarschijnlijk meer dat een rechter zal oordelen dat een door bevoegde gezagen opgelegde mondkapjesplicht jegens leerlingen en personeel onrechtmatig zou zijn. Maar dat hangt natuurlijk ook af van de omstandigheden van het geval – leerlingen met bijzondere (medische) behoeften, bijvoorbeeld, zullen niet altijd in staat zijn zo'n mondkapje te dragen.

Een docent die zich niet aan een mondkapjesplicht houdt, komt arbeidsrechtelijk in de problemen. Hij volgt dan immers een door de werkgever gegeven instructie niet op. Welke gevolgen dat kan hebben, weet ik zo niet. Een arbeidsrechtsspecialist weet daar meer van.

Ook voor leerlingen geldt dat zij zich aan de door de school gestelde kledingvoorschriften moeten houden. Gebeurt dat niet, dan kan dat leiden tot schorsing of verwijdering van de leerling. Eigenlijk is dat een vergelijkbare situatie met de casus van de Sikh-leerling die van een openbare school werd verwijderd omdat hij een rituele dolk bij zich wilde dragen, terwijl dat de school hem dat om veiligheidsredenen verbood.

Hieronder wordt ook de vraag gesteld of het "dringende advies" afdwingbaar zou zijn. Het door de overheid afdwingen van een dringend advies lijkt me inderdaad niet mogelijk. Je zou je nog kunnen afvragen of de bovengenoemde zorgplichten eventueel zo zouden kunnen worden geïnterpreteerd, dat daaruit voortvloeit dat scholen een mondkapjesplicht moeten opleggen. Doen zij dat niet, dan overtreden zij de zorgplicht dus, hetgeen ook kan leiden tot (bestuursrechtelijk) ingrijpen vanuit de overheid.

Mij lijkt dat echter een te vergaande interpretatie van een zeer vage zorgplicht. Bovendien geldt dat veiligheidsmaatregelen met betrekking tot COVID-19 tot nog toe altijd via de noodverordeningen zijn opgelegd. Daaruit valt m.i. ook af te leiden dat mondkapjesplichten ivm COVID-19 tot het exclusieve domein van de noodverordening behoren. Zolang de noodverordeningen niet tot mondkapjes in het onderwijs verplichten, geldt zo'n verplichting dus niet en kan die ook niet uit andere, vage zorgplichten worden afgeleid, aangezien zo iets, als gezegd, tot het exclusieve domein van de noodverordening behoort.

Laat even weten of je hiermee uit de voeten kunt.

Groet,

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 6 oktober 2020 12:15

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: FW: SPOED: covid vraag

Urgentie: Hoog

Ha [REDACTED],

Jij hebt hier al eerder over geadviseerd.

Wil jij er even naar kijken?

Groeten,

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 6 oktober 2020 11:22

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: covid vraag

Hoi [REDACTED]

Ik kreeg zojuist een telefoontje over een spoedvraag voor covid. Bij wie kan ik terecht om deze af te stemmen? Het gaat ook om de manier waarop OCW gaat communiceren. Ik moet er zelf ook nog even induiken, maar misschien is er iemand bij WJZ die alvast kan meedenken?

De vraag gaat over de mondkapjesplicht op scholen. Er ligt op dit moment een lerarenbrief waarin boosheid wordt geuit over de mondkapjes op scholen. Nu is het beleid dat er sprake is van een "dringend advies". Je kunt je voorstellen dat daarmee de bal natuurlijk weer bij scholen is gelegd. Een groot aantal scholen gaat een plicht invoeren, hoogstwaarschijnlijk gebaseerd op het schooleigen veiligheidsbeleid.

Hoewel een dringend advies niet betekent dat het ook verplicht is, en ik ook vermoed dat een dergelijk advies niet direct juridisch af te dwingen is, wil ik graag de volgende vragen even met jullie afstemmen:

1. Kan het personeel zelf besluiten af te wijken van dit advies en geen mondkapje dragen? Ik vermoed dat dit arbotechnisch een probleem oplevert. De school kan namelijk wel beslissen dat het personeel een mondkapje draagt. Ik duik hier nog even in.
2. Mag een school sancties opleggen als een leerling/docent geen mondkapje wil dragen?

Als een school een dergelijke plicht toch invoert, geldt wel een aantal voorwaarden. De school moet de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit ervan kunnen onderbouwen. De plicht moet dan worden vastgesteld in het leerlingenstatuut en de arbeidsvoorwaarden. Daarbij moet in elk geval de medezeggenschap betrokken worden. Het schoolbestuur moet ook rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de plicht. Bij het handhaven van de mondkapjesplicht zal de school zorgvuldig de proportionaliteit in acht moet nemen: het belang van de leerplicht weegt immers ook zwaar. Het is daarom belangrijk dat de school hier een goed gesprek over voert met leerlingen, ouders en personeel.

Ik hoor graag als iemand even mee wil kijken. het wordt een lastig verhaal vermoed ik, want een dringend advies brengt ontzettend veel verwarring met zich.

Groet en dank,

[Redacted]

[Redacted]

.....
Directie Voortgezet Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Postbus 16375, IPC 5650 2500 BJ Den Haag

[Redacted]
Telefoonnummer: [Redacted]